

Norsk Ornitologisk Forening, avdeling Nordland
v/Atle Ivar Olsen
Skogsøy, 8700 NESNA
nordland@birdlife.no

18. mars 2021

Brønnøy kommune
postmottak@bronnøy.kommune.no

Uttalelse til planforslag om detaljregulering av Toft næringsområde (Planid 2018002)

NOF Nordland er sterkt kritisk til planene om å ødelegge dette særdeles verdifulle naturområdet ved å bygge det ned med industri. Det er i utgangspunktet merkelig at områder med så store naturverdier omreguleres til industriformål, særlig med tanke på hvor stort press det i dag er på strandsonen. Mange fuglearter og andre arter sliter fordi leveområdene deres snevres inn og fragmenteres. NOF Nordland er selvsagt ikke imot at det avsettes areal til industrivirksomhet, men det er fullt mulig å finne områder som er mindre konfliktfylte enn det som er tilfelle på Toft.

NOF Nordland leverer også høringsinnspill til denne saken sammen med FNF Nordland, men i tillegg vil vi poengtere følgende angående viktige fuglebiotoper og fuglenes bruk av området på Toft:

Kystlynghei:

Ifølge konsekvensvurderingens punkt 13, skulle vestsiden av Toftøya og Linøya vært kartlagt som kystlynghei. Kystlynghei er en utvalgt naturtype som omfattes av ei egen forskrift, Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldsloven. Kystlyngheiene i Nordland er lite kartlagt, og dessuten særegne på verdensbasis ettersom de ofte er kalkrike. Det nytter ikke å kartlegge at det finnes «x antall lignende områder i kommunen», siden disse kalkrike kystlyngheiene er de eneste av denne typen som finnes i verden. Brønnøy kommune har et særskilt ansvar for å bevare alle disse sjeldne områdene.

Naturkartleggingen av området er mangelfull og nevner bare noen få fuglearter (vipe, storspove og ærfugl pluss noen få). Det skyldes at feltarbeidet er gjort i et altfor kort tidsrom. Søk på Artskart og Artsobservasjoner viser at mange flere fuglearter er registrert i området. Vi tar også med et mindre antall arter som en videre kartlegging av området vil avdekke da de forekommer i den umiddelbare nærhet. Vi nevner her bare artene som har forvaltningsinteresse, men området er uten tvil også hjem for kjente og kjære arter som linerle, tjeld, stokkand, siland, heipiplerke og rødstilk.

Åkerrikse (CR, kritisk truet). En syngende hann ble rapportert fra nærområdet i 2013. I hekketiden er arten knyttet til frodig kulturmark som eng og åker. Den benytter også fuktige enger og starrmarker ved sjø og ferskvann, samt brakkområder nær dyrka mark. Påvirkning på habitat er blant de viktigste truslene mot åkerriksebestanden i Norge.

Vipe (EN, sterkt truet). Det er gjort mange observasjoner av vipe i området, og det er ikke tvil om at de hekker der. Den er en karakterfugl for jordbrukslandskap, beitemarker og strandenger. Artsdatabanken har estimert en årlig nedgangsrate på hele 15 % i perioden 2007-2014. Tall fra «Norsk Hekkefugltaksering» (NHT) og «Terrestrisk Naturovervåking» (TOV) viser en nedgang i bestanden på over 80 % siden 1996. Påvirkning på habitat er oppgitt som hovedgrunn til nedgangen.

Adresse
Skogsøy
8700 Nesna

Telefon
952 79 482

E-post
nordland@birdlife.no
www.birdlife.no/nordland

Vipps 89059
Organisasjonsnr.
912846792

Makrellterne (EN). Flere observasjoner i området rundt Toft. Ternene fisker på grunt vann slik som i Toftsundet. Artsdatabanken antar en bestandsnedgang i intervallet 50-80 % i perioden 1986-2014.

Krykkje (EN). Er observert i området. Arten bruker antagelig området hovedsakelig utenfor hekketid. Artsdatabanken estimerer en bestandsnedgang i intervallet 50-80 % i løpet av artens siste 3 generasjoner (1967-2014).

Brushane (EN). Hekker i hovedsak på myrer i bjørkebeltet, men også på strandenger i nordlige deler av landet. Bruker fjæreamråder som Toftsundet som rasteplasser på trekk vår og høst. Bestandsnedgangen for brushane siste 25-års periode har trolig vært i størrelsesorden 80-90 %.

Alke (EN). Er observert i området rundt Toft. Artsdatabanken oppgir en bestandsnedgang i intervallet 50-80 % i løpet av artens siste 3 generasjoner (1967-2014).

Teist (VU, sårbar). Flere observasjoner i området rundt Toft. Artsdatabanken estimerer en bestandsnedgang i intervallet 30-50 % for perioden 1987-2014. Blant viktige årsaker til bestandsnedgangen nevner de menneskelig forstyrrelse, som støy og ferdsl i hekkeområdene.

Sanglerke (VU). Kan hekke i området. Artsdatabanken estimerer en gjennomsnittlig årlig bestandsnedgang på 8,3 % for perioden 1996-2013. Påvirkning på habitat er blant de viktigste årsakene til bestandsnedgangen.

Storspove (VU). Er registrert i området og hekker antagelig der. Artsdatabanken estimerer en bestandsnedgang i størrelsesorden 45 % for siste 15-års periode. Påvirkning på habitat, særlig i jordbrukslandskap, oppgis som en av hovedårsakene til bestandsnedgangen.

Lappspurv (VU). Bruker antagelig området på trekk, ettersom den raster i fjæreamråder og på strandenger i trekketidene. Hekkefugltakseringer indikerer en betydelig bestandsnedgang for perioden 2008-2013.

Hettemåke (VU). Flere observasjoner i området rundt Toft. Artsdatabanken antar en bestandsnedgang i intervallet 30-50 % for perioden 1997-2014. Menneskelig forstyrrelser som støy og ferdsl i hekketid er blant hovedårsakene til nedgangen.

Stær (NT, nær truet). Flere observasjoner i området rundt Toft. Den bruker strandenger og åpne områder til næringssøk, og ses også ofte i fjæra. Den er en av flere arter knyttet til jordbrukslandsskapet som det pågår en langsiktig bestandsnedgang for. Påvirkning på habitat er blant hovedårsakene artsdatabanken oppgir for bestandsnedgangen.

Gulspurv (NT). Flere observasjoner i området rundt Toft. Arten er i hekketiden knyttet til kantsoner og områder med småskala vekslende åpen mark for fødesøk og tett vegetasjon for hekking og beskyttelse. Artsdatabanken estimerer årlig nedgangsrate på 2,1 %, dvs. 17,4 % nedgang på 10 år. Påvirkning på habitat oppgis som en av de viktigste årsakene til bestandsnedgangen.

Fiskemåke (NT). Flere observasjoner i området rundt Toft. Artsdatabanken estimerer en bestandsnedgang i intervallet 15-30 % siden 1990.

Ærfugl (NT). Flere observasjoner i området rundt Toft. Ærfuglen er avhengig av gruntvannsområder som Toftsundet til næringssøk for voksne og unger, og kystilknyttet mark og berg er aktuelle hekkeplasser. Artsdatabanken estimerer 15-30 % bestandsnedgang siste 3 generasjoner.

Bergirisk (NT). Hekker antagelig i området. I hekketiden er bergirisen knyttet til vegetasjonsfattige berghamre, og i Nordland hekker den gjerne helt nedi fjæra. Artsdatabanken antar den har hatt en bestandsnedgang i intervallet 15-30 % i siste 10-års periode. Påvirkning på habitat, særlig jordbrukslandskap, oppgis som en av de viktigste grunnene til nedgangen.

Tyrkerdue (NT). Er rapportert fra området. Arten har hatt klar bestandsnedgang både hos oss og i våre naboland.

Sivspurv (NT). Hekker antagelig i området. Artsdatabanken estimerer en årlig gjennomsnittlig bestandsnedgang i størrelsesorden 3,4 % for perioden 1996-2013, noe som gir ca. 27 % bestandsnedgang på en 10-års periode, og med tydeligst bestandsnedgang etter 2005.

Blåstrupe (NT). Hekkefugltakseringer indikerer en årlig gjennomsnittlig bestandsnedgang i størrelsesorden 6 % for perioden 2007-2013.

Tyvjo (NT). Hekker vanligst der det også finnes kolonier av sjøfugler, for eksempel terner. På Vestlandet er arten nå borte fra store deler av kysten.

Gjøk (NT). Er rapportert fra området og hekker antagelig der. Den viktigste vertsarten for gjøk i Norge er heippiplerke, som i Nordland finnes helt ned i fjæra. Hekkefugltakseringer viser en gjennomsnittlig årlig bestandsnedgang på 4,2 % for perioden 1996-2013.

Konklusjon: Området på Toft inkluderer flere unike og svært truede naturtyper, og til tross for manglende kartlegging viser Artskart at forbausende mange rødlistede fuglearter er påvist i nærområdet. Området må ikke bygges ned - legg industrien et annet sted!

Med vennlig hilsen
Atle Ivar Olsen
Leder Norsk ornitologisk forening, avdeling Nordland

Kopi til:
Statsforvalteren i Nordland